

RIKSDAGENS SVAR 283/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av vissa bestämmelser i rättegångsbalken om bevisning, brådskandeförklaring och extraordinärt ändringssökande

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av vissa bestämmelser i rättegångsbalken om bevisning, brådskandeförklaring och extraordinärt ändringssökande (RP 190/2002 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i överensstämmelse med sitt betänkande (LaUB 30/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i rättegångsbalken 28 kap., ändras 17 kap. 21 och 34 §, 51 § 1 mom. och 65 § samt 31 kap. 10 § 1 mom. och 15 §, dessa lagrum sådana de lyder, 17 kap. 21 § i lagarna 571/1948 och 5/1969, 34 § i nämnda lag 571/1948 och i lag 947/1984, 51 § 1 mom. i lag 8/1994 och 65 § i lag 1052/1991 samt 31 kap. 10 § 1 mom. och 15 § i lag 109/1960, samt fogas till 17 kap. 11 §, sådan den lyder i lag 690/1997, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till kapitlet en ny 34 a § och till 31 kap. nya 8 a och 9 b § som följande:

17 kap.

Om bevisning

11 §

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó

Om någon som inte har fyllt 15 år eller vars psykiska funktioner påstås vara nedsatta, vid förundersökningen har avgett en berättelse som har videobandats eller lagrats genom någon annan jämförbar bild- och ljudupptagning, får denna berättelse dock användas som bevis vid domstol, om den åtalade har getts möjlighet att ställa frågor till

den som förhört. Bestämmelser om hållande av en dylik person som vittne eller i bevissyfte finns i 21 §.

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó

21 §

Den som inte har fyllt 15 år eller vars psykiska funktioner påstås vara nedsatta kan hållas som vittne eller i bevissyfte, om domstolen anser att detta är lämpligt och om

1) personligt hållande har väsentlig betydelse för att saken skall kunna redas ut, och

2) hörandet sannolikt inte orsakar personen sådant lidande eller annat men som kan skada honom eller hans utveckling.

Domstolen skall vid behov förordna en stödperson för den som skall höras. I fråga om stödpersonen gäller vad som i 2 kap. lagen om rättegång i brottm tt (689/1997) föreskrivs om stödpersoner f r m nskande.

Den som hörs skall förhöras av domstolen, om inte domstolen anser att det finns s skilda skäl att enligt 33   anfr tro parterna förhöret. Parterna skall ges tillfälle att genom domstolens förmedling ställa frågor till den som hörs eller, om domstolen anser det lämpligt, direkt till denne. Hörandet kan vid behov äga rum p n gon annan plats   i domstolens r ttssal.

34  

Ett vittne, någon annan som skall höras i bevissyfte eller en m nskande kan höras vid huvudförhandlingen utan att en part eller någon annan person   n varande, om domstolen anser att detta  l mpligt och förfarandet behövs

1) för att den som skall höras, eller någon som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 15 kap. 10   2 mom. strafflagen, skall kunna skyddas för hot mot liv eller hälsa,

2) i det fall att den som skall höras annars skulle låta bli att ber ta vad han vet om saken, eller

3) i det fall att någon st r eller försöker vilseleda den som skall höras medan denne talar.

Parterna skall ges tillfälle att ställa frågor till den som hörs.

Vittnen eller andra personer kan höras utan att allmänheten   n varande enligt vad som föreskrivs i lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984).

34 a  

Vittnen, andra som skall höras i bevissyfte eller m nskande kan höras vid huvudförhandlingen utan att de  personligen n varande med anlåtande av videokonferens eller någon annan lämplig teknisk dataöverföring då de som deltar i sammanträdet har sådan kontakt att de kan

både höra och se varandra, om domstolen anser att detta  l mpligt och

1) den som skall höras inte personligen kan n vara vid huvudförhandlingen på grund av sjukdom eller av andra skäl eller om personligen n varo vid huvudförhandlingen orsakar oskäliga kostnader eller oskälig olägenhet i förhållande till betydelsen av beviset,

2) trovärdigheten av den berättelse som den som skall höras avger kan bedömas tillförlitligt utan att han   personligen n varande vid huvudförhandlingen,

3) förfarandet behövs för att den som skall höras, eller någon som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 15 kap. 10   2 mom. strafflagen, skall kunna skyddas för hot mot liv eller hälsa, eller

4) den som skall höras inte har fyllt 15 år eller hans psykiska funktioner  st rda.

Parterna skall ges tillfälle att ställa frågor till den som hörs.

I de fall som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten kan dock också telefonanv ndas någon hörs.

51  

Bestämmelserna i 26 a, 31, 33, 34, 34 a och 41   gäller i tillämpliga delar också s kkunniga.
                             

65  

N  en part f rh rs under sanningsf rs ran skall utöver 61   iakttas vad som i 23, 24, 26, 32, 34 och 34 a   föreskrivs om vittnen.

31 kap.

Om extraordinärt ändringssökande

8 a  

En lagakraftvunnen brottm tt dom som gäller en f rverkandep lj kan  erbrytas till f rm n för svaranden,

1) om förutsättningar finns enligt 8   1, 2 eller 4 punkten,

2) om en omständighet eller ett bevis åberopas som inte tidigare lagts fram och ett framl gande sannolikt hade lett till att yrkandet p f r-

verkande hade förkastats eller till att förverkande-
dep  ljden hade dömts ut väsentligt lindrigare,
eller det annars finns synnerligen vägande skäl
med hänsyn till vad som åberopas och vad som i
Övrigt framgår, att ta upp frågan om förverkande-
dep  ljden till ny prövning, eller

3) om  talet f r det brott, med anledning av
vilket förverkande-  ljden dömdes ut, senare
har förkastats såsom ostrykt, eller det av någon
annan anledning inte hade funnits f ruts tning-
ar att döma ut förverkande-  ljden till följd av
att  talet förkastats.

9 b  

En lagakraftvunnen brottm  ldom som gäller
en förverkande-  ljd kan  terbrytas till svarandens
nackdel,

1) om en i 8   1 eller 2 punkten nämnd om-
ständighet har förelegat och den kan antas ha in-
verkat på att en förverkande-  ljd inte har
dömts ut eller att den har dömts ut väsentligt
lindrigare   vad som borde ha varit fallet, eller

2) om en omständighet eller ett bevis  bero-
pas som inte tidigare har lagts fram och ett fram-
läggande sannolikt hade lett till att en förverkande-
  ljd hade dömts ut eller att förverkande-  -
ljden hade dömts ut väsentligen strängare.

En dom  terbryts inte av ett skäl som nämns i
1 mom. 2 punkten, om det inte görs sannolikt att
parten inte har kunnat åberopa omständigheten
eller beviset i fråga vid den domstol som har
meddelat domen, eller genom att söka   ndring i

domen eller att han annars har haft giltigt skäl att
inte åberopa omständigheten eller beviset.

10  

Ansökan om  terbrytande av en dom i tvistem  -
m   samt till nackdel för den åtalade i brottm  -
eller i sådana fall som avses i 9 b   till nackdel
för svaranden skall göras inom ett  r från den
dag d s kanden fick del av den omständighet
som ligger till grund för ansökan eller, om ans -
kan grundar sig p n gon annans brottsliga f r-
farande, från den dag d domen angående detta
vann laga kraft. Den nämnda tiden skall dock
inte räknas från ett tidigare datum   den dag då-
den dom som begärs  terbruten vann laga kraft.
D ans kan i tvistem   st der sig p en omständig-
het som nämns i 7   1 mom. 4 punkten r k-
nas tiden från den dag domen vann laga kraft.
                           

15  

Har ett skadeståndsyrkande eller något annat
privaträttsligt yrkande framställts i ett brottm  ,
skall i ett  ende som gäller  terbrytande av do-
men i m  let till denna del tillämpas bestämmel-
serna om  terbrytande av dom i tvistem  . Om
domen  terbryts till den del den gäller straffyr-
kande eller yrkande p f rverkande, kan domen
utan hinder av det ovan sagda samtidigt  terbry-
tas även till den del den gäller ett privaträttsligt
yrkande.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 15 kap. 1 § strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
föogas till 15 kap. 1 § strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889), sådant detta lagrum lyder i lag 563/1998, ett nytt 2 mom. som följder:

15 kap.

Om brott mot rättsskipning

1 §

Osann utsaga inför domstol

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó

Bestämmelserna i 1 mom. gäller också den som
gör en utsaga vid huvudförhandling med hjälp av vi-

deokonferens, telefon eller någon annan i
17 kap. 34 a § rättegångsbalken avsedd för
teknisk dataöverföring.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 13 februari 2003